

HISTORISKE
HUSE

Historiske Huse
Borgergade 111
1300 København K

Tlf. 45 57 12 22
sekretariat@historiskehuse.dk
www.historiskehuse.dk

Bygningskulturens Hus, den 8. december 2021

Til kulturudvalgets medlemmer

I anledning af at kulturminister Ane Halsboe-Jørgensen har modtaget rapporten fra en arbejdsgruppe, der har haft til opgave at vurdere behovet for en ændring af museumslovens bestemmelser på fortidsmindeområdet, noterer Historiske Huse sig med tilfredshed, at

1

arbejdsgruppen blandt andet anbefaler, at hverdagen skal gøres lettere for de borgere, der bor på fortidsminder. Man anbefaler, at der indføres en bagatelgrænse i forhold til ændringer, således at der gives større fleksibilitet og kan imødekommes ønsker om mindre og midlertidige ændringer fra beboere på fortidsminder.

2

arbejdsgruppen foreslår, at der oprettes en ny kulturarvsafdeling under Miljø- og Fødevareklagenævnet, som skal behandle klager over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelser om dispensation efter museumslovens §29.

Historiske Huse har følgende kommentarer og ønsker:

Ad 1.

Fortidsmindeloven og administrationen af samme har pr tradition været meget restriktiv og alle fortidsminder, hvad enten de er synlige eller ikke synlige eller om de er 4000 år eller 500 år gamle, administreres ens. Historiske Huse ønsker, at en fremtidig lovgivning levner mulighed for individuel sagsbehandling med skyldigt hensyn til alder og arkæologisk betydning, og ikke som i dag, hvor alle fortidsminder pr definition er af lige stor betydning og administreres herefter.

Fortidsmindeloven omfatter over 100.000 fortidsminder, hvoraf ca. 34.000 er synlige.

Historiske Huse er et formaliseret samarbejde mellem

Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr 88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr 25010078)

HISTORISKE HUSE

Af disse udgør de beboede fortidsminder ganske få. Som eksempel kan nævnes, at ud af 90 voldsteder på Fyn er ca. 30 beboede. Vi taler altså om, at under 1% af alle landets fortidsminder er beboet.

Når vi yderligere begrænser os til voldsteder fra 1500-tallet og frem, er antallet langt mindre. Trods det at disse voldsteder ikke er bygget som værn mod fjenden, men blot anlagt som et udtryk for tidens mode ved anlæg af herregårde, administreres de med nøjagtig samme nidkærhed som et 4000 år gammelt gravsted.

Historiske Huse skal derfor opfordre til, at loven ændres, så der gives mulighed for dispensation fra loven på beboede voldsteder, der er anlagt fra 1500-tallet og fremefter. Foreningen ønsker, at der gives mulighed for at leve et moderne liv på privatejede beboede voldsteder, herunder eventuelle tidsbegrænsede tilladelser til etablering eller opsætning af eksempelvis, paraboler, trampoliner, mindre drivhuse, pavilloner, terrasser, havemøbler, m.m.

Loven levner i dag ikke mulighed herfor, blandt andet med et argument om, at intet må sløre oplevelsen af fortidsmindet. Historiske huse mener ikke, dette argument hører til i et moderne samfund i privatejede haveanlæg, hvortil offentligheden ikke har adgang. Slet ikke så længe voldstedet ikke har betydelig arkæologisk interesse og i øvrigt ikke anfægtes ved nedgravning af eksempelvis swimmingpools eller nedgravede trampoliner.

Eksempel på spørgsmål til ministeren:

- Vil ministeren tage skridt til, at der på beboede voldsteder etableret efter år 1500 kan leves et moderne liv, således at der ved ansøgning om tidsbegrænset placering af mindre anlægsarbejder eller effekter kan foretages en individuel sagsbehandling med dispensation fra en meget restriktiv lovgivning?
- Vil ministeren i bekræftende fald arbejde for en ændret lovgivning, hvor effekter som paraboler, trampoliner, mindre drivhuse, pavilloner, terrasser havekrukker og havemøbler m.m. kan tillades etableret på voldsteder, som er etableret som en del af et anlæg omkring en privatejet herregårdshovedbygning og ikke som værn mod fjenden?

Ad 2.

Historiske huse bifalder udvalgets anbefalinger om Miljø- og Fødevareklagenævnets fremtidige mulighed for at indkalde ad hoc sagkyndige i konkrete sager. Derudover bifalder foreningen ligeledes, at der oprettes en kulturarvsafdeling i Miljø- og Fødevareklagenævnet på 2 personer.

Historiske Huse, som først og fremmest repræsenterer de private ejere af de fredede bygninger, men også i vidt omfang repræsenterer de private ejere af fortidsminder i Danmark, anbefaler, at ejerne gennem Historiske Huse bliver en del af den arbejdsgruppe, som deltager i udpegning af sagkyndige på kulturarvsområdet.

HISTORISKE
HUSE

Eksempel på spørgsmål til ministeren:

- Vil ministeren tage skridt til, at de private ejeres interesseorganisation ved Historiske Huse bliver repræsenteret i den gruppe af udpegningsberettigede, som skal pege på sagkyndige på kulturarvsområdet til Miljø- og Fødevareklagenævnets kulturarvsafdeling.

Historiske Huse håber på Kulturudvalgets engagement i denne sag, og at udvalget vil tage skridt til at stille ministeren spørgsmål, som fremmer foreningens ærinde.

Med venlig hilsen

Birthe Luel
direktør

HISTORISKE
HUSE

HISTORISKE
HUSE

HISTORISKE
HUSE

HISTORISKE
HUSE

HISTORISKE
HUSE